

BAIX LLOBREGAT

EL BAIX LLOBREGAT, LA COMARCA MÉS SORPRENENT

UN TERRITORI AL COSTAT DE
BARCELONA QUE RESPIRA
CULTURA, NATURA I GASTRONOMIA

De nord a sud, és una comarca oberta, amb cultura polièdrica, esquitxada pel mar, la muntanya i un riu que alimenta unes terres de cultiu que nodreixen la seva gastronomia. Des del territori, diuen que són capdavanters en propostes d'oci, cultura, natura i turisme familiar, i tot plegat atorga una personalitat pròpia a aquesta comarca que la distingeix com a única al país.

Text Mariano Martínez Rodríguez

Vanessa
Martín

GESTORA
CULTURAL
Sant Boi

El patrimoni arqueològic de Sant Boi de Llobregat és una de les propostes que Vanessa Martín convida a visitar durant el recorregut pel Baix Llobregat.

JORDI BAS

“**A**

rribada del tren amb destinació Martorell”, sona a l'estació de Sant Boi. Vanessa Martín, historiadora de l'art i gestora cultural, puja al tren que la portarà a Martorell. A les mans, *El temps dels albatx*, de Jaume Codina, un dels grans historiadors de la comarca. La nostra guia obre la seva llibreta i fa repàs de tot allò que vol visitar per sentir-se una martorellenca més. Primer punt: el nucli antic i els edificis esgrafats de Martorell. El més antic, del 1821, a la plaça de la Vila, inicia un recorregut per més edificis que encara conserven aquesta particularitat.

La tendència de Martín l'empeny al Museu Municipal Vicenç Ros i la Casa Museu Santacana —amb col·leccions de rajola i ceràmica—, on coincideix amb la conservadora de museus de la ciutat, compartint la sort de tenir un patrimoni tan enriquidor com desconegut. Un mos per recuperar forces i s'acosta al pont del Diable, un dels pocs vestigis que es conserven de la xarxa viària romana, empremta del pas de la Via Augusta.

Motxilla a l'esquena, la Vanessa arriba a Cervelló i continua fins al castell del municipi, que domina la vall del Llobregat i el camí cap al Penedès, malgrat trobar-se en ruïnes des que va ser destruït després de la Guerra de Successió. Al nucli de Cervelló, però, Martín s'hi endinsa per trobar-hi un exemple únic d'una de les seves passions: l'art religiós de Santa Maria de Cervelló, església icònica del primer estil romànic.

El matí intens troba una gastronomia a l'altura: un dinar a l'Hotel Can Rafel, capitanejat per la Cristina i l'Enric Roig, que regalen una cuina de territori.

La serralada d'Ordal i el senderisme

Cal respirar cap a dins, i la mirada a la serralada de l'Ordal és la millor manera de fer-ho, perquè és la prolongació natural del massís del Garraf, ideal per al senderisme: es troba a l'eix de ponent de la xarxa de senders de la comarca. S'acomia de Cervelló al pont del Lledoner, l'obra pública més destacada de la Il·lustració a Catalunya.

A Gavà, Vanessa Martín camina en un territori que uneix muntanya i mar. El Parc Natural del Garraf troba en territori gava-

CONSORCI DE TURISME DEL BAIX LLOBREGAT

El Baix Llobregat es presenta com una comarca capdavantera en propostes pensades per al turisme familiar. A dalt, el Parc Arqueològic de les Mines de Gavà i, a la pàgina esquerra, un mirador dels Espais Naturals del Delta del Llobregat.

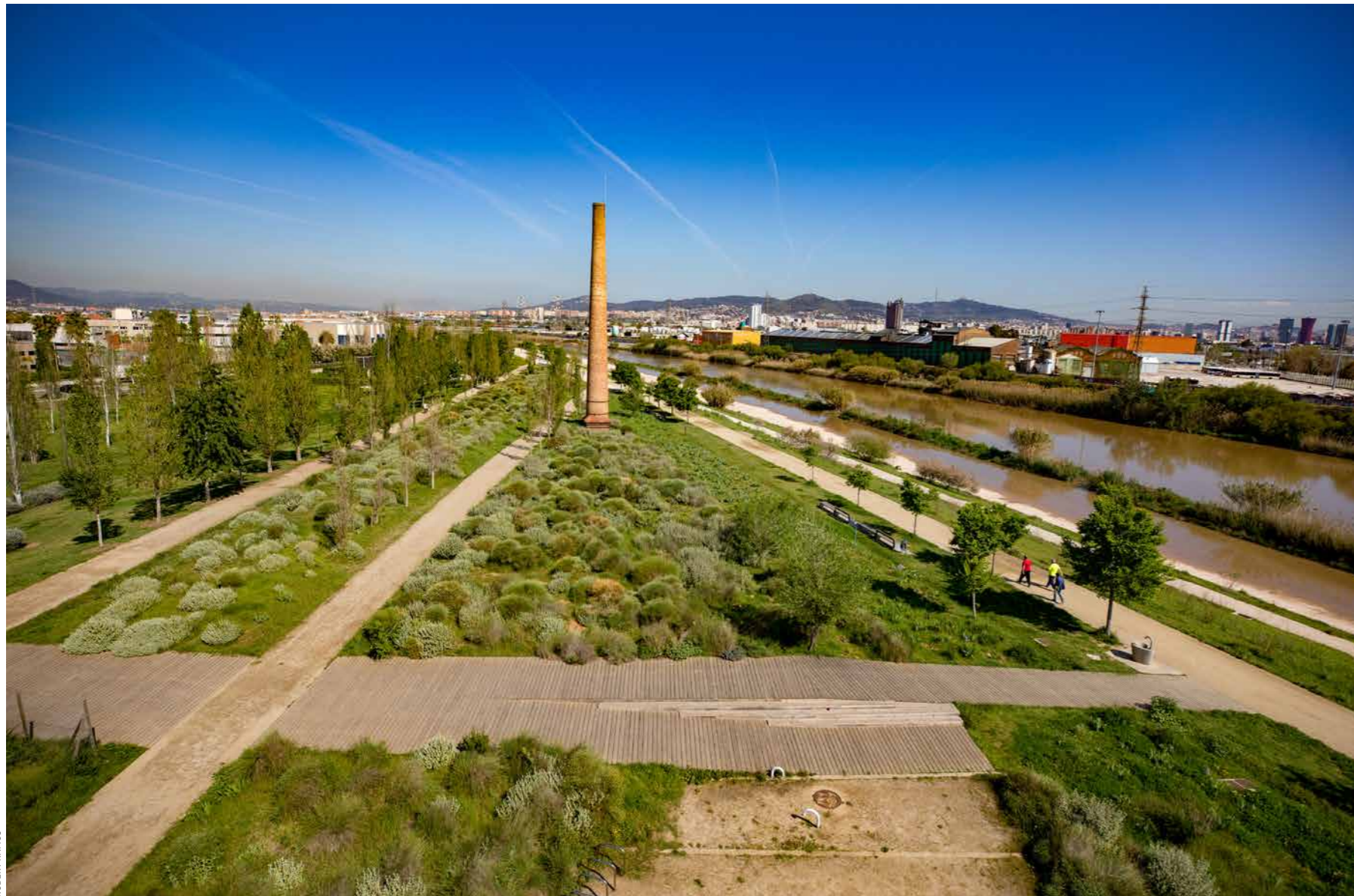
ANOTA-HO

Castelldefels. Té un ric patrimoni històric que inclou l'església romànica i el castell del segle XVII, que és el Centre d'Interpretació de la Pirateria a la Mediterrània, Piratia.

✉ Pl. del Castell, 1. Castelldefels | ☎ 630 91 05 34 | 🌐 castelldecastelldefels.com

Santa Coloma de Cervelló. Acull un dels atractius de la comarca, la cripta Gaudí, projectada per Antoni Gaudí i declarada patrimoni de la humanitat per la Unesco. Imprescindible visitar-hi la Colònia Güell i el seu centre d'interpretació. ✉ Claudi Güell, 5. Santa Coloma de Cervelló | ☎ 93 630 58 07 | 🌐 gaudicoloniaguell.org

Els Sabors de l'Horta. És un col·lectiu de restauradors que treballa i reivindica a la cuina els productes de proximitat identificats com a producte fresc del Parc Agrari del Baix Llobregat. ☎ 93 685 24 00 | 🌐 www.turisme Baix Llobregat.com ◀

ROBERT RAMOS

GABRIEL DUQUE

A l'esquerra observem les ribes del Llobregat al seu pas pel Prat. A la dreta, la Torre de la Creu, obra modernista de Josep Maria Jujol que es pot visitar a Sant Joan Despí.

TAMPOC ET PERDIS...

Esplugues de Llobregat. A més de la ceràmica modernista, té dues visites importants: la bateria antiaèria de Sant Pere Màrtir (Parc de Collserola) i el monestir de Santa Maria de Montsió, seu d'una comunitat de monges dominiques. Té un claustre gòtic reconstruït el 1948, que acull relíquies commemoratives. ✉ Església, 82. Esplugues de Llobregat ☎ 93 371 00 45 | 🌐 www.esplugues.cat

Sant Joan Despí. Un itinerari per la ciutat permet contemplar l'obra de Josep Maria Jujol, creador clau del Modernisme: un passeig per Can Negre, la torre de la Creu o la torre Jujol pot finalitzar al Parc de Torreblanca i el seu jardí romàntic de finals del segle XIX, amb la màgia d'un disseny ple de motius naturals. ✉ Can Negre. Pl. de Catalunya, 1. Sant Joan Despí | ☎ 93 373 73 63 | 🌐 sjdespi.cat ◀

nenc una de les seves màximes expressions i Martín gaudeix d'una construcció única a la comarca: encimbellat dalt d'un espadat rocós, el castell d'Eramprunyà, que va ser centre d'una baronia que comprenia sis municipis. La màgia de l'espai aconseguix que la nostra guia gaudeixi de la fresca natural tastant plats de territori: els de David Cartoixà a l'Ermida de Brugués, un restaurant familiar amb segell Compromís per la Sostenibilitat Turística Biosphere.

De la natura toca fer un salt a la cultura: visita el patrimoni arqueològic de la ciutat amb la Venus de Gavà —situada al Museu de Gavà— i va al Parc Arqueològic de les Mines de Gavà —amb les mines més antigues d'Europa. A la tarda, es planta davant dels quatre quilòmetres de llarg del litoral

gavanenc, amb una pineda de 400 metres i unes dunes úniques, que són el millor bàlsam per a un altre dia penetrant on s'albira la costa de Castelldefels.

Toca parlar de casa. Sant Boi ho és per a Martín. Pren cafè al nucli antic amb Maria Lledó, directora del museu de la ciutat. Totes dues treballen per projectar el seu patrimoni: les termes romanes millor conservades de Catalunya, Can Torrents, la masia Can Barraquer —residència de Rafael Casanova i actual seu del museu— o el barroc de l'església de Sant Baldiri.

La caminada de Martín a Sant Ramon és indestriable: l'ermita visible des de tot el delta del Llobregat, observant Montbaig, Montpedrós, Ordal i el Garraf. Arran de terra, dues peces que uneixen Sant Boi i el

Prat: el Llobregat i el Parc Agrari, del qual saben molt la xef Susana Aragón (Cèntric Gastrobar, el Prat) i el xef Alberto Alguacil (El Pou de la Beleta, Sant Boi), que parlen d'identitat als seus plats. Tots dos formen part del col·lectiu Els Sabors de l'Horta, integrat per mig centenar de restaurants, que cuinen amb producte fresc del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Toca agafar bicicleta a la tarda per acaronar els espais naturals del delta del Llobregat, una zona de biodiversitat amb tresors com la Ricarda, ubicada als espais naturals del riu al Prat, amb una fauna i flora úniques a Europa, i els espais del Remolar a Viladecans. I mentre observa aquesta natura amb els ulls plens de llum, Martín ja pensa en nous destins a la comarca. ◀

Més informació:
**Turisme
Baix Llobregat**
🌐 www.turismebaix-
llobregat.com